

ВАН



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. ректора Львівського державного
університету фізичної культури імені
Івана Боберського
професор

С.Н. Приступа
2023 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Пасічник Вікторії Михайлівни за темою: «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання», поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення

Актуальність теми дисертації та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Фізичне виховання дітей є одним з найважливіших елементів їхнього розвитку. Дошкільний вік – це віковий період, коли діти починають активно досліджувати світ, спілкуватися з однолітками та дорослими, формувати власну ідентичність. Фізичне виховання в цей період має важливе значення для розвитку рухових, соціальних, когнітивних та емоційних навичок. Тому саме ігрова діяльність є однією з основних форм фізичного виховання дітей дошкільного віку. Гра допомагає дитині не лише розвивати рухові навички, а й формувати соціальні компетенції, навички співпраці та комунікації з однолітками.

Проте, незважаючи на важливе значення ігрової діяльності для розвитку дитини, спостерігаємо суперечливі тенденції щодо її реалізації. Дослідження ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку є вузько спрямованими, рівень теоретико-методичного обґрунтування цієї проблеми у фізичній культурі і спорті є недостатнім, а її вирішення потребує подальших наукових розвідок. Особливо гострим є відсутність концептуальних положень стосовно ігрової діяльності дітей дошкільного віку у фізичному вихованні. Відповідно, обрана здобувачем тема дослідження має суттєве значення для наукової галузі з фізичного виховання та спорту і відповідає запитам суспільства.

Автор була виконавцем тем науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського на 2017–2020 рр. «Теоретико-методичні аспекти оптимізації рухової активності різних груп населення» (протокол № 4 від 17.11.2016) та на 2021–2024 рр. «Теоретико-методичні основи формування освітніх компетентностей, рухової активності та фізичної підготовленості різних груп населення в умовах нових соціальних викликів» (протокол № 11 від 27.01.2021).

Кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення фізичних і розумових здібностей у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку з використанням інтегрально-розвивальних м'ячів» захищено в 2014 році. Матеріали кандидатської дисертації в тексті докторської дисертації не використано.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації базується на критичному осмисленні результатів наукових пошуків вітчизняних та зарубіжних фахівців за даною проблемою, на використанні сучасних методів дослідження та математично-статистичного аналізу. Основні положення та висновки дисертаційної роботи обґрунтовані достатньою кількістю якісно проведених досліджень, є достатньо аргументованими й логічно сформульованими. Обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи підтверджується також її апробацією на науково-практичних конференціях різного рівня, публікаціями у наукових фахових виданнях, впровадженням основних наукових результатів у практику.

Структура дисертаційного дослідження. Дисертація має такі структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; вступ; сім розділів; висновки; посилання; додатки. Структура дисертації відповідає встановленим вимогам, логічно побудована і сприяє розкриттю теми дослідження, досягненню його мети шляхом виконання визначених завдань.

Аналіз дисертаційної роботи вказує, що у вступі чітко обґрунтовано актуальність науково-прикладної проблеми, подано достатньо узгоджений науковий апарат дослідження (сформульовано мету та завдання, об'єкт та предмет роботи). Логічно та системно подано опис методології дослідження та використаних в роботі методів дослідження.

У першому розділі дисертаційної роботи подано узагальнення теоретичного підґрунтя ігрової діяльності у фізичному вихованні. Для розуміння суті актуальності наукової проблеми розглянуто блоки інформації стосовно впливу ігрової діяльності на формування особистості дітей дошкільного віку, сучасних підходів використання ігрових засобів та методів у фізичному вихованні дітей дошкільного віку, проблеми класифікації засобів ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

У другому розділі представлено характеристику методів та організації дослідження. У ньому також подано методологічне підґрунтя виконаного дослідження.

У третьому розділі подано розгорнуту характеристику вікових особливостей фізичного, психоемоційного, соціального розвитку та фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. Розглянуто показники захворюваності, показники функціонування кардіореспіраторної системи, охарактеризовано поведінкові особливості та індивідуально-типологічні параметри дітей дошкільного віку. Як окрему частину розділу подано дані стосовно особливостей фізичного стану, психомоторики, функціонального стану, а також психічного та соціально-емоційного розвитку дітей дошкільного віку, які мають відхилення у психофізичному розвитку.

У четвертому розділі подано класифікацію засобів ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. На підставі аналізу даних наукового та методичного характеру запропоновано авторську класифікацію та деталізовано чинники на яких вона базується.

П'ятий розділ відображає результати, пов'язані з обґрунтуванням концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Для кращого розуміння змісту наукового результату проведено опис передумов проектування

концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку, подано характеристику окремих компонентів, а саме методологічного, реалізаційного та суб'єктного блоку, висвітлено взаємозв'язки елементів у структурі концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку.

У шостому розділі проведено перевірку теоретичних та методичних положень концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Це зроблено з урахуванням реалізаційних положень концепції ігрової діяльності дітей дошкільного віку у фізичному вихованні та програм фізкультурно-оздоровчих занять із використанням народних ігор для дітей 3-4 років, засобів інноваційних ігор для дітей 4-5 років та засобів корфболу для дітей 5-6 років.

Сьомий розділ присвячено аналізу та узагальненню результатів дослідження, що проведено із урахуванням результатів, отриманих авторкою та тих, які були отримані попередньо фахівцями з визначеної проблематики дослідження.

Завершується робота достатньо якісними за формулюваннями висновками, які впливають зі змісту роботи, є логічними, слугують віддзеркаленням основних завдань дисертаційної роботи та результатів їхнього розв'язання.

Виходячи з аналізу змісту основної частини дисертації, можемо зробити висновок, що мета та завдання дисертаційної роботи як кваліфікаційної праці під час виконання дослідження були здебільшого досягнуті.

Достовірність результатів та їх новизна.

Достовірність результатів забезпечується застосуванням адекватних методів наукового дослідження, коректною статистичною обробкою даних, оптимальними розмірами вибірок учасників дослідження, достатньою тривалістю педагогічного експерименту, логічною і послідовною побудовою експерименту, верифікацією складників реалізаційного блоку сформованої концепції.

Застосовано адекватні методи наукового дослідження (теоретичний аналіз й узагальнення даних науково-методичної літератури, загальнонаукові методи дослідження; педагогічні методи дослідження (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, педагогічне тестування); соціологічні методи дослідження (анкетування); антропометричні методи дослідження; медико-біологічні методи дослідження; психодіагностичні методи дослідження; метод викопіювання із медичних карт; методи математичної статистики).

Проведено коректну статистичну обробку даних (приріст результатів визначали за індексом Бруді, критерій Шапіро-Уїлкі застосували для визначення відповідності вибірки закону нормального розподілу, достовірність розбіжностей встановлювали за допомогою t-критерію Стьюдента).

Дібрано оптимальні розміри вибірок учасників дослідження. На констатувальному етапі в дослідженні взяли участь 1672 дітей, серед яких 550 дітей (278 хлопчиків та 272 дівчаток) 3-4 років, 576 – (291 хлопчиків та 285 дівчаток) 4-5 років та 546 – (275 хлопчиків та 271 дівчаток) 5-6 років; 1188 дітей дошкільного віку, серед них 418 дітей (216 хлопчиків, 202 дівчаток) 3-4 років, 350 – (180 хлопчиків, 170 дівчаток) 4-5 років та 420 – (211 хлопчиків, 209 дівчаток) 5-6 років; 54 дитини 5-6 років (25 дівчаток, 29 хлопчиків) з відхиленнями психофізичного розвитку. До опитування залучено 78 педагогів-вихователів ЗДО для визначення поведінкових характеристик дітей дошкільного віку.

На формувальному етапі дослідження учасниками стали 176 дітей 3–6 років, з яких сформували три контрольні (КГ) і три експериментальні (ЕГ) групи, до яких входили 57 дітей віком 3–4 років (29 дівчаток та 28 хлопчиків), 59 дітей віком 4–5 років (30 дівчаток і 29 хлопчиків), 60 дітей віком 5–6 років (25 дівчаток та 35 хлопчиків).

Тривалість педагогічного експерименту становила 9 місяців для вікової групи дітей 5–6 років (із вересня 2017 по травень 2018-ого), 9 місяців для вікової групи дітей 4–5 років (із вересня 2018 по травень 2019-ого), 6 місяців для вікової групи дітей 3–4 років (із вересня 2019 по лютий 2020-ого).

Забезпечено логічну і послідовну побудову експерименту. Дослідження реалізоване впродовж 2015–2023 та чотирьома етапами із послідовним та паралельним розв'язанням завдань дослідження.

Описані в дисертаційній роботі результати, їх інтерпретація та співставлення з існуючими науковими даними дала підстави здобувачці виділити основні положення наукової новизни. Серед найбільш важливих можна виділити наступні:

- уперше обґрунтовано й розроблено концепцію ігрової діяльності дітей дошкільного віку в фізичному вихованні. Визначено змістове наповнення методологічного блоку, що ієрархічно представлений закономірностями, функціями, принципами, метою, завданнями, методами та засобами на основі ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку; суб'єктного блоку, що пов'язаний з виконуваними функціями окремими групами осіб («мотиватори», «каталізатори», «реалізатори») та реалізаційного блоку, що представлений окремими програмами занять й несе основне навантаження пов'язане з реалізацією мети та завдань концепції в межах фізичного виховання дітей дошкільного віку;

- уперше на методологічному рівні розкрито специфіку ігрової діяльності в фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що визначається сукупністю функцій: компетентності, взаємозалежності, результативності, щільності та принципів: оздоровчої та гармонійної спрямованості розвитку дитини, урахування попереднього досвіду, індивідуальності та колективності, соціальної відповідності, демократизації освітньо-виховного процесу, відображення і перетворення, емоційної комфортності, ефективності та результативності;

- уперше укладено класифікацію засобів ігрової діяльності в фізичному вихованні дітей дошкільного віку, що враховує загальну сукупність науково та методично обґрунтованих підходів до застосування ігрових засобів та методів у навчально-виховному процесі закладів дошкільної освіти;

- уперше визначено комплекс чинників диференціації структури та змісту засобів ігрової діяльності для реалізації в фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Необхідними для урахування є індивідуальні характеристики контингенту; спрямованість змісту на вирішення оздоровчих, виховних, освітніх, розвивальних та корегувальних завдань навчально-виховного процесу ЗДО; специфіка засобів; умови проведення; форми, характер та спосіб організації.

Усі положення та їх обґрунтування наведені в основному тексті дисертації.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях. За темою дисертації опубліковано 50 праць, серед яких – 35 містять основні наукові результати дисертації (4 публікації у

закордонних періодичних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, та 31 стаття – у фахових наукових виданнях України), 9 – засвідчують апробацію матеріалів дисертації, 6 – додатково відображають наукові результати дисертаційного дослідження.

Основні наукові положення, висновки і рекомендації наведені у дисертації, в опублікованих працях викладені повністю.

Особистий внесок автора в працях, опублікованих у співпраці, вказано у списку публікацій.

Практичне значення отриманих результатів полягає у використанні теоретичних та методичних положень ігрової діяльності в системі роботи закладів дошкільної освіти, які сприятимуть підвищенню ефективності системи фізичного виховання дітей дошкільного віку; у процесі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» у профільних закладах вищої освіти.

Обґрунтовані й достовірні положення дисертаційної роботи висновки і рекомендації знайшли впровадження в практичній діяльності закладів вищої освіти. Їх впроваджено у процес підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів освіти Запорізького національного університету, Херсонського державного університету, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Хмельницького національного університету та в освітній процес закладів дошкільної освіти №51 і №165 м. Львова.

Це сприяло формуванню відповідних компетентностей здобувачів освіти першого і другого рівнів освіти закладів вищої освіти, які готують кадри у сфері педагогічних наук.

Відповідність принципам академічної доброчесності. Дисертаційна робота носить теоретико-методологічний характер, що передбачає використання великої кількості цитувань та посилань на наукові праці, дослідження, концепції та методичні розробки провідних вчених за напрямом дослідження. У тексті дисертаційної роботи відсутні порушення положень та принципів академічної доброчесності, ідей та дослідження інших фахівців супроводжуються відповідними посиланнями на список використаних джерел.

Відповідність змісту дисертації галузі науки та паспорту спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота Пасічник Вікторії Михайлівни «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту, повністю відповідає паспорту наукової спеціальності 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Дискусійні положення, недоліки та зауваження

1. Схема запропонованої автором концепції не повною мірою дає розуміння місця і функцій доробок, що стосуються здоров'я, фізичної підготовленості та психоемоційного розвитку (3 розділ), класифікації засобів ігрової діяльності (4 розділ), народних, нетрадиційних засобів фізичного виховання, корфболу (6 розділ). Варто закцентувати увагу на тому, на що спрямована концепція.
2. Матеріал розділу 3 викладений у формі констатації даних та результатів обстежень, водночас недостатньо уваги приділено виокремленню тенденцій та залежностей.
3. Назва третього розділу у повній мірі не відображає викладеного матеріалу. Зокрема, підрозділ 3.1. виходить за межі третього розділу.

Висновок

У відповідності до п. 11 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 на кафедрі теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (30 березня 2023 року) було проведено фаховий семінар із розгляду докторської дисертації Пасічник Вікторії Михайлівни на тему: «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання» (затверджена на засіданні вченої ради ЛДУФК імені Івана Боберського, протокол №8 від 11 лютого 2020 року, науковий консультант – д-р фіз. виховання і спорту, проф. М. П. Пітин).

Розглянувши дисертацію Пасічник Вікторії Михайлівни «Теоретико-методичні основи ігрової діяльності дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання», ступінь висвітлення результатів у наукових публікаціях, вважаємо, що робота є актуальною, виконана самостійно, являє собою завершену наукову кваліфікаційну працю, характеризується єдністю змісту, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, наукова новизна та практичне значення результатів відповідають вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук.

Дисертаційна робота задовольняє вимоги, передбачені п. 7, та п. 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 року №1197, які висуваються до докторських дисертацій та може бути подана до спеціалізованої вченої ради за спеціальністю 24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Висновок підготували рецензенти:

д-р фіз. виховання і спорту, професор

І. Р. Боднар

д-р фіз. виховання і спорту, професор

Ю. О. Павлова

д-р фіз. виховання і спорту, професор

Л. Я. Чеховська



Засвідчую:
Мав. підпису кадрів

**Список публікацій здобувача за темою дисертації
(фахові, категорія А та Б)**

Основні публікації:

Категорія А

1. Pasichnyk V, Melnyk V, Levkiv V, Kovtsyn V. Effectiveness of integral-developmental balls use in complex development of physical and mental abilities of senior preschool age children. Journal of Physical Education and Sport. 2015; 15(4):775 – 80. DOI:10.7752/jpes.2015.04118. Фахове видання іншої держави (Румунії), яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, обробці отриманих даних, безпосередньому проведенню дослідження, у формулюванні загальних висновків, оформленні публікації.*

2. Pasichnyk V, Pityn M, Melnyk V, Semeryak Z, Karatnyk I. Characteristics of the psychomotor system in preschool children with mental disabilities. Journal of Physical Education and Sport 2018;47:349–55. DOI:10.7752/jpes.2018.s147. Фахове видання іншої держави (Румунії), яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, обробці отриманих даних, безпосередньому проведенню дослідження, у формулюванні загальних висновків, оформленні публікації.*

3. Pasichnyk V, Khimenes K, Pityn M, Bas O, Hlukhov I, Hnatchuk Y, Drobot K. Physical condition of preschool children with disabilities in psychological and physical development. Journal of Physical Education and Sport. 2021;21(1);33:352–9. DOI:10.7752/jpes.2021.01033. Фахове видання іншої держави (Румунії), яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Здобувачеві належить розроблення стратегії дослідження, аналіз і узагальнення його результатів, оформлення публікації.*

4. Pasichnyk V, Pityn M, Melnyk V, Karatnyk I, Hakman A, Galan Y. Prerequisites for the physical development of preschool children for the realization of the tasks of physical education. Physical Activity Review. 2018;6:117–26. DOI: 10.16926/par.2018.06.16. Фахове видання іншої держави (Польщі), яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus та Web of Science. *Здобувачеві належить участь у формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків, оформленні публікації.*

5. Pityn M, Pasichnyk V, Galan Y, Melnyk V, Semeryak Z. Morbidity Patterns of Preschool-age Children. Iranian Journal of Public Health. 2018;8;29:1433–4. Фахове видання іншої держави (Ірану), яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Особистий внесок здобувача полягає у виявленні проблеми, здійсненні досліджень, формулюванні висновків та оформленні публікації.*

Категорія Б

6. Пасічник В, Ковцун В. Принципи побудови занять у фізичному вихованні дітей дошкільного віку в контексті формування гармонійно розвинутої особистості. Спортивний вісник Придніпров'я. 2015;2-3:82–6. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, формуванні структури дослідження, опрацюванні отриманих даних та написанні висновків.*

7. Пасічник В, Мельник В, Кудріна Н. Деякі аспекти використання інтегрованих занять в практиці фізичного виховання дітей дошкільного віку. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця; 2016, с. 141–5. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, в аналізі та інтерпретації отриманих даних та написанні висновків.*

8. Пасічник ВМ, Пітин МП, Згоба ВЛ. Сучасні ігрові технології з елементами видів спорту у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2016;10(80)16, с. 88–93. *Особистий внесок здобувача полягає у визначенні мети та завдань дослідження, аналізі та інтерпретації отриманих даних, формулюванні висновків, оформленні статті.*

9. Пасічник В, Пітин М. Проблема класифікації ігор у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця; 2016;2, с. 319–26. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, їхньому опрацюванні та написанні висновків.*

10. Пасічник В. Напрями удосконалення змісту фізичного виховання дітей дошкільного віку за допомогою ігрових засобів. Спортивна наука України [Інтернет]. 2016;4(74):17–25. Доступно:

<https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/442>

11. Пасічник ВМ, Пітин МП, Волошин ОО. Структура захворюваності дітей дошкільного віку (на прикладі м. Львова та Львівської області). В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2017;5К(86)17, с. 245–9. *Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні проблеми, накопиченні та структуризації наукового матеріалу, формулюванні висновків, оформленні публікації.*

12. Пасічник В, Пітин М. Класифікація народних ігор у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Спортивний вісник Придніпров'я. 2017;1:222–6. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, в аналізі та інтерпретації отриманих даних та написанні висновків.*

13. Пасічник В. Удосконалення системи контролю фізичної підготовленості дітей дошкільного віку (теоретичний аналіз). В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця; 2017;3, с. 599–606.

14. Пасічник ВМ, Пітин МП. Вікові особливості фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2017;25–26:225–34. *Особистий внесок здобувача полягає у визначенні напрямів дослідження, проведенні педагогічного експерименту та узагальненні отриманих результатів.*

15. Пасічник В. Показники фізичного розвитку дітей дошкільного віку м. Львова та Львівської області. Спортивний вісник Придніпров'я. 2017;3:131–7.

16. Пасічник ВМ, Пасічник ВР. Оцінка рівня фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ, 2017;10 (92)17, с. 82–8. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, обробці отриманих даних, безпосередньому проведенні дослідження, формулюванні загальних висновків, оформленні публікації.*

17. Пасічник В. Специфічні принципи фізичного виховання дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної освіти. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця; 2017;4, с. 203–8.

18. Пасічник В. Функціональний стан серцево-судинної системи дітей дошкільного віку з відхиленнями у психофізичному розвитку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2017;12(94)17, с. 72–5.

19. Пасічник В, Пітин М. Показники діяльності кардіореспіраторної системи дітей дошкільного віку. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2017;2(28):22–34. *Здобувачеві належить визначення основних етапів проведення дослідження, аналіз та узагальнення отриманих результатів, оформлення публікації.*

20. Пасічник В. Особливості фізичного стану дітей дошкільного віку з відхиленнями у психофізичному розвитку. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2017;2(29):24–32.

21. Пасічник ВМ, Згоба ВЛ, Пасічник ВР. Аналіз психічного та соціально-емоційного розвитку дітей дошкільного віку з особливими потребами. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2018;3(94)18, с. 77–81. *Здобувачеві належить розроблення стратегії дослідження, аналіз і узагальнення його результатів, оформлення публікації.*

22. Пасічник В, Пітин М, Бубела О. Вікові особливості поведінкових характеристик дітей дошкільного віку. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. Вінниця; 2018;5(24), с. 91–7. *Здобувачеві належить участь у визначенні проблематики дослідження, опрацюванні отриманих даних та написанні висновків, оформленні публікації.*

23. Пасічник ВМ, Пітин МП, Пасічник ВР. Характеристика емоційного розвитку дітей дошкільного віку. Український журнал медицини, біології та спорту. 2018;3;7(16):297–302. DOI: 10.26693/jmbs03.07.297. *Здобувачеві належить розробка плану дослідження, систематизація його результатів, формулювання висновків та оформлення публікації.*

24. Пасічник ВМ, Пітин МП, Романчук ІВ. Індивідуально-типологічні особливості дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2019;1(107)19, с. 69–73. *Здобувачеві належить розроблення стратегії дослідження, аналіз і узагальнення його результатів, формулювання висновків, оформлення публікації.*

25. Пасічник ВМ, Згоба ВЛ. Оцінка психічного розвитку дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2019;2(108)19, с. 135–40. *Особистий внесок здобувача полягає у виявленні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків, оформленні публікації.*

26. Пасічник В, Пітин М, Тодорова В, Пасічна Т. Особливості психофізичного стану дітей дошкільного віку з особливими потребами. Спортивний вісник Придніпров'я. 2019;4:177–86. *Здобувачеві належить участь у формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків, оформленні публікації.*

27. Пасічник ВМ, Романчук ІВ, Згоба ВЛ. Результати оцінки психофізичного стану дітей дошкільного віку. Український журнал медицини, біології та спорту. 2020;5;2(24):243–50. DOI: 10.26693/jmbs05.02.243. *Здобувачеві належить розроблення стратегії дослідження, проведення, аналіз і узагальнення його результатів, формулювання висновків та оформлення публікації.*

28. Пасічник В. Сутність ігрової діяльності у формуванні особистості дітей дошкільного віку. Спортивні ігри. 2020;3(17):43–57.

29. Пасічник ВМ, Талапа П. Вплив фізкультурно-оздоровчих занять з елементами корфболу на фізичну підготовленість дітей старшого дошкільного віку. Спортивні ігри. 2020;4(18):60–71. DOI: 10.15391/si.2020-4.06. *Здобувачеві належить розробка плану дослідження, систематизація його результатів, формулювання висновків та оформлення публікації.*

30. Пасічник В, Пітин М, Глухов І, Дробот К. Загальні функції концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2021;7(138)21, с. 94–100. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, в аналізі та інтерпретації отриманих результатів, написанні висновків, оформленні публікації.*

31. Пасічник ВМ, Пітин МП, Згоба ВЛ, Пасічник ВР, Колобич ОВ, Хоркавий БВ. Спеціальні функції концепції ігрової діяльності у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2021;10(141)21, с. 97–105. *Особистий внесок здобувача полягає у виявленні проблеми, здійсненні досліджень та формулюванні висновків.*

32. Пасічник ВМ, Еделєв ОС, Городинська ІВ. Індивідуальні особливості дітей дошкільного віку як чинник диференціації ігрової діяльності у фізичному вихованні. В: Вісник Запорізького національного університету. Серія: Фізичне виховання і спорт. Зб. наук. пр. Запоріжжя; 2021;2, с. 45–56. *Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні проблеми, накопиченні та структуризації наукового матеріалу, формулюванні висновків та оформленні публікації.*

33. Пасічник ВМ, Гарбар ДО. Динаміка показників фізичної підготовленості дітей 5–6 років під впливом фізкультурно-оздоровчих занять з елементами міні-баскетболу. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія

15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2021;11К(142)21, с. 95–9. *Особистий внесок здобувача полягає у визначенні напрямів дослідження, проведенні педагогічного експерименту, аналізі та інтерпретації отриманих даних та формулюванні висновків.*

34. Пасічник В, Пітин М, Окопний В, Теліховський І. Концепція ігрової діяльності у межах фізичного виховання дітей дошкільного віку. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2022;9(154)2022, с. 78–85. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, визначенні наукових пріоритетів, обґрунтуванні елементів концепції та їх взаємозв'язків, формулюванні висновків, оформленні публікації.*

35. Пасічник В, Мельник В, Березовський М. Вплив програми фізкультурно-оздоровчих занять із використанням народних ігор на психоемоційний стан дітей 3–4 років. В: Тимошенко ОВ, редактор. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Київ; 2022;10(155)2022, с. 120–3. *Здобувачеві належить розробка плану дослідження, систематизація та обробка його результатів, формулювання висновків, оформлення публікації.*

36. Пасічник ВМ. Пасічник ВР. Перспективи удосконалення фізичного виховання дітей дошкільного віку засобами спортивних ігор. Спортивні ігри. 2022;4(26):28–39. *Здобувачеві належить участь у формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків, оформлення публікації.*

Праці апробаційного характеру

37. Пасічник В, Петрина Р, Ковцун В. Аналіз інноваційних технологій комплексного розвитку особистості дошкільника в практиці фізичного виховання. В: Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. Львів; 2015;19;2, с. 206–11. *Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні проблеми, накопиченні та структуризації наукового матеріалу, формулюванні висновків та оформлення публікації.*

38. Пасічник ВМ, Пітин МП. Інтерактивні ігри у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Зорій ЯБ, Киселиця ОМ, редактори. Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії. Матеріали III Міжнар. наук.-спорт. конгр. студ. та мол. вчених. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т; 2022, с. 89–91. *Здобувачем особисто проведено аналіз науково-методичної літератури, оброблено результати дослідження та сформульовано висновки.*

39. Пасічник В, Мельник В. Порівняльна характеристика розвитку психомоторної функції дітей дошкільного віку з вадами психофізичного розвитку та їх однолітків з нормативним розвитком. В: Зорій ЯБ, редактор. Оздоровчо-рекреаційна рухова активність у сучасному суспільстві. Матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т; 2020, с. 170–2. *Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні проблеми, накопиченні та структуризації наукового матеріалу, формулюванні висновків, оформленні публікації.*

40. Пасічник В, Яцковський В. Аналіз показників гемодинаміки дітей 5–6 років із вадами психофізичного розвитку. В: Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. Львів; 2018;22;2, с. 48–9. *Здобувачеві належить участь у*

формулюванні мети і завдань дослідження, науковому обґрунтуванні отриманих результатів і висновків, оформленні публікації.

41. Пасічник ВМ, Пасічник ВР. Проблеми реалізації інклюзивного фізичного виховання дітей дошкільного віку. В: Фізична культура, спорт та здоров'я. Матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф. Харків: ХДАФК; 2017, с. 80–3. *Здобувачеві належить участь у пошуку джерел інформації, їхньому опрацюванні, написанні висновків та оформленні публікації.*

42. Пазичук О, Пасічник В. Роль спортивних громадських організацій у системі фізичного виховання різних груп населення. В: Фізична культура і спорт: досвід та перспективи. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Чернівці; 2017, с. 78–80. *Особистий внесок здобувача визначається участю у пошуку джерел інформації, їхній систематизації та написанні висновків.*

43. Пасічник В, Пітин М. Проблема оцінювання фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. В: Фізична культура і спорт: досвід та перспективи. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Чернівці; 2017, с. 82–4. *Особистий внесок здобувача полягає у визначенні мети та завдань дослідження, систематизації масиву наукових даних, їх структуризації, формулюванні висновків, оформленні публікації.*

44. Пасічник В, Пасічник В. Можливості використання елементів спортивних ігор з м'ячем для розвитку фізичних якостей дітей старшого дошкільного віку. В: Теоретико-методичні засади спортивних та рекреаційних ігор. Зб. наук. ст. Львів; 2016, с. 101–5. *Особистий внесок здобувача полягає у виявленні проблеми, здійсненні досліджень, формулюванні висновків та оформленні публікації.*

45. Пасічник ВМ, Пасічник ВР. Теоретичні аспекти використання вправ та ігор з елементами баскетболу у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. В: Мітова ОО, редактор. Баскетбол: історія, сучасність, перспективи. Матеріали I Всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. інтернет-конф. Дніпро: ДДІФКіС; 2016, с. 238–41. *Особистий внесок здобувача полягає в участі у пошуку джерел інформації, їхньому опрацюванні, в аналізі та інтерпретації отриманих даних та написанні висновків.*

Праці, які додатково відображають результати дисертації

46. Пасічник В. Особливості функціонального стану кардіореспіраторної системи дітей дошкільного віку з відхиленнями у психофізичному розвитку. В: Молодь та олімпійський рух. Зб. тез доп. XI Міжнар. конф. мол. вчених. Київ; 2018, с. 412–3.

47. Пасічник В. Вплив програми фізкультурно-оздоровчих занять із використанням народних ігор на показники психомоторних якостей дітей 3–4 років. В: Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи. Зб. тез XXII Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 грудня 2022 року. Харків: ХДАФК; 2022, с. 71–3.

48. Пасічник ВМ, Пітин МП, Глухов ІГ, Дробот КВ, Глухова ГГ, автори. Методика тестування фізичної підготовленості дітей дошкільного віку. Авторське свідоцтво № 100097 Україна. 2020 Жовт. 1. *Здобувачеві належить наукова ідея та розроблення методики.*

49. Пасічник ВМ, Пасічник ВР, Пітин МП, Каратник ІВ, Мельник ВО, автори. Концепція ігрової діяльності у межах фізичного виховання дітей дошкільного віку. Авторське свідоцтво № 115943 Україна. 2023 Січ. 19. *Здобувачеві належить наукова ідея та обґрунтуванні елементів концепції та їх взаємозв'язків.*

50. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу: навч. посіб. Львів: ЛДУФК; 2015. 78 с.

51. Пасічник В, Мельник В. Рекреаційні ігри: навч. посіб. Львів: ЛДУФК; 2018. 106 с. *Здобувачеві належить наукова ідея та інтерпретація результатів.*